SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:290

av Martina Johansson (C)

Fullgott skydd för barn och unga mot alla former av sexuella övergrepp och sexuell exploatering

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur pubertetsutvecklingsrekvisitet i barnpornografibrottet kan avskaffas och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett strikt ansvar bör införas vad gäller barnets ålder när det kommer till sexualbrott mot barn och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur kontaktsamordnare kan införas hos polisen som stöd för barn som har utsatts för sexualbrott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Alla är barn upp till 18 år enligt barnkonventionen, som är svensk lag sedan 1 januari 2020. Detta gäller dock inte när det gäller barnpornografibrott. Där definieras ett barn ”som en person under 18 eller en person vars pubertetsutveckling inte är avslutad”. Det innebär att det inte är ett brott att t ex inneha bilder på personer som är under 18 år om de är fullt pubertetsutvecklade om det inte är tydligt att personen är under 18 år baserat på hur bilden är skildrad. Det är en konstig lagstiftning. Det finns inga andra lagar som baseras på om du genomgått puberteten eller inte. I så fall skulle det vara lagligt att handla alkohol i baren eftersom man ”ser ut” att vara över 18 år.

Ett barn under 15 år ska inte utsättas för sexuellt utnyttjande eller övergrepp. Om de blir det ska det klassas som ett brott oavsett om den som utsätter barnet för detsamma visste att personen var under 15 år eller inte.

Idag är det många domstolar som bedömer huruvida förövaren har haft kunskap om barnets ålder eller inte som en del i bevisningen.

Detta borde inte vara möjligt. Oavsett vad förövaren tror om någons ålder så är det ett brott att förmå en person under 15 år att ha sex. Det kan inte vara rimligt att en lag ska baseras på om vad man tror om en persons ålder. Om en polis stoppar en 13-åring på moped men tror att personen är över 15 år, ska inte polisen anmäla olovlig körning då?

Att utsättas för brott är svårt för offret när det gäller att förstå vad som händer och vad som händer härnäst.

Att utsättas för sexuella övergrepp är mycket svårt och skapar ofta en känsla av skam och skuld. Många som utsätts för det ifrågasätts eller ifrågasätter sig själva huruvida man orsakat övergreppet pga. eget beteende eller klädsel.

Är man dessutom ett barn som utsatts för sexuella övergrepp så ökar risken för att man inte förstår vad som händer i förundersökningen och rättegången.

Därför behövs det en kontaktsamordnare hos polisen som kan vara en informationslänk för brottsoffret. Att förstå vad som händer och i det fall ett brott läggs ner är viktigt för att skapa tillit för vuxensamhället. Att då ha en oberoende kontakt hos polisen som ska säkerställa att barn som är brottsoffer förstår alla steg, och vid ett ev. nedläggningsbeslut är det viktigt att barnet förstår varför och inte lägger hela skulden på sig själv. Dessutom skulle en oberoende part som tar ansvar för information till barnet avlasta de som arbetar med själva utredningen, då de kan fokusera på att söka bevis till det brott man utreder.

Martina Johansson (C)